

UPA 2015/148:
Siunnersuut uunga: Inatsisartut Suleriaasiata allanngortinneqarnera

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartut ataatsimiinneranni matumani Inatsisartut suleriaasiata allanngortinneqarnissaanut siunnersuummik Inatsisartut Siulittaasoqarfiat saqqummiussivoq. Siunnersuut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamut tusarniaanertalerlugu Inatsisinut Ataatsimiititaliamut suliarisassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamut apeqquai Suleriaatsimullu Ataatsimiititaliap taakkununga akissutai isumaliutissiissummut ilanngussaq 1-itut 2-tullu ilanngunneqarput. Tamatuma saniatigut allannguutissatut siunnersuut isumaliutissiissummut ilanngunneqarpoq.

Siullermeerutaasumik suliarinninnermi siunnersuut amerlanerussuteqarluartunit taparserneqarpoq. Taamaattorli siunnersuutip imarisaanut ataasiakkaanut Naalakkersuisut partiillu ataasiakkaarlutik isumaliornartoqartitsillutik oqaaseqarput. Imarisat taakku ataani sammineqassapput, taamatuttaaq suleriaatsimut allannguutissatut siunnersuutit allat siullermeerinnermi tamatumalu kingorna saqqummiunneqartut:

A. Immikkut pissutissaqartillugu ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik inuttaqarnissaannik Siulittaasoqarfiup inassuteqarsinnaaneranut inatsimmi tunngavissamik atuuttumik atorunnaarsitsineq.

Immikkut pissutissaqartillugu ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik inuttaqarnissaannik Siulittaasoqarfiup inassuteqarsinnaaneranut tunngavissaq atuuttoq siunnersuutikkut atorunnaarsinneqarpoq.

Ataatsimiititaliami ataatsimiititalianiluunniit arlalinni ilaasortat ataavartumik amerlineqarnissaat tunngaviup taassuma eqqunneqarneratigut siunertaasimanngitsoq, sionratigut Siulittaasoqarfiusup, allannguutissat siunnersuummik suliaqarnissamut suliniuteqartup, paasisimavaa.

Malittuanillu Siulittaasoqarfiusimasup malugisimavaa ataatsimiititaliani inissat Inatsisartunut ilaasortanit inuttalerneqartussat tamarmiusut amerlisimaneri aaqqissuussinerup nassatarisimagaa, taamaattumillu Inatsisartunut ilaasortat ilarpassui ataatsimiititaliani amerlanerusuni ilaasortaalersimasut. Tamatuma inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat suliaqarnierulersiinnarnagit aamma malitsigisimavaa inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni piffissanik ataatsimiititaliamut ilaasortat tamarmiullutik naapiffigisinnaasaannik nassaarniarneq ajornarnerulersimammat. Tamatuma malitsigisaanik ataatsimiititaliat ataatsimiinneri amerlanerusut unnukkut sapaatit akunnerisaluunniit naanerini ingerlanneqartariaqalersimapput. Taamatuttaa paasinarsisimavoq ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik ilaasortallit ulluinnarni ataatsimut paasisassarsiorlutik angalaniartarneri ajornarnerulersimasut, ataatsimiititaliallu taamatut angalanernut missingersuutaat tatineqarlutik.

Suliap taassuma inaarutaasumik qulaajarneqarsimannginnera maannakkut Siulittaasoqarfiusup oqaatigisimavaa malittuanilu ataatsimiititaliami sularinninnissamut atatillugu partiit ataasiakkaat apequt taanna pillugu sukumiisumik isumaliutiginneqqullugit kaammattorsimallugit.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, ataatsimiititaliat ataatsimiittarnissaannut angalasarnissaannullu piffissamik nassaarniarnermut ajornartorsiutip piusup iluarsiivigineqarnissaanut periarfissat allat suut taassuma takusinnaanera.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammimi ima allappoq:

Ajornartorsiutip taaneqartup piviulluinnartullu killilernissaanut periarfissanik allanik ataatsimiititaliaq massakkorpiaq tikkuaasinnaanngilaq. Ataatsimiititaliaq taamaalilluni isumaqarpoq tunngaviusumik kissaatiginaraluartoq ataatsimiititaliat ataatsimiittarneri angalasarnerilu sapinngisamik ingerlanneqartarpata piffissani ilaasortat tamarmik peqataaffigisinnaasaanni ilaqutariinnermullu ajoqutaanngitsni. Ataatsimiititalialli taamaattoq aamma nassuerutigisariaqarpaa naalakkesuinikkut suliaqarneq ulluinnarni piffissami nalinginnaasumik suliffiusartuni ullaakkut arfineq-marluniit ualikkut sisamanut nalinginnaasumik sulinermit sanilliunneqarsinnaanngimmat. Tamanna tunngaviusumik atugassarititaasut naleqqussarfiusussat ilagivaat naalakkersuinikkut

suliaqarniaraanni, kisiannili soorunami piffissat suliffiusartut equngasinnaasut sapinngisamik pinngitsoorniarneqartarlutik.

Ataatsimiititaliap misiligutitut isumaliutigisimavaa ataatsimiititaliat sulineranni sinniisussanik annerumik atuineruneq, ass angalanerni, peqataasinnaanersoq ataatsimiititaliap sulinerata eqaannerulersinneqarneranut. Taamaattorli sinniisussanik atuineruneq immiini naluneqanngereersunik ajornartorsiutitaqarpoq, tamatumunngalu ilanngunneqassalluni sinniisussat namminneq aamma ataatsimiititalianut allanut ilaasortaasussaammata, taamaattumillu sinniisussani annerusumik atuineq ajornartorsiummut iluarsiiissutaanaviarani.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap paasivaa Inatsisartut maannakkut 14-inik ataatsimiititaliaqartut katillugu 80-inik ilaasortaartunik. Naalakkersuisunut ilaasortat ataatsimiititalianut ilaasortannortillugit qinerneqarsinnaanngimmata, maanna Inatsisartunut ilaasortat ataatsimiititaliani inissanik 80-iusunik inuttaliisussat 30-upput (sinniisutullu inissat 80-it). Tassunga ilanngullugit Nunat Avannarliit Nunallu Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiinut Naalagaaffiillu Peqatigiinni assigiinngitsunut aallartitatut inissat. Inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat agguaqatigiisillugu ataatsimiititalianik pingasut missaannik ilaasortaaffeqarnerannik tamanna nassataqarpoq (sinniisutullu inissat pingasut). Ilaqarput amerlanerusunik ilaasortaaffeqartunik, ataasiakkaaqqarpoq ataatsimiititaliani arfinilinni ilaasortaaffeqartunik (sinniisutut inissat saniatigut).

Soorunami ataatsimiititaliat tamarmik assigiimmik suliakkersornartuunngillat, kisiannili suliassat agguaqatigiisillugit annertupput. Taamaammat Inatsisartuni ataatsimiititaliani inissat ima amerlatigileqqunannngillat, allaat pissutsit piviusut aallaavigalugit nammassinnaasaminnit ataatsimiititalianut amerlanerusunut ilaasortat ataasiakkaat ilaasortaaffeqalerlutik.

Tassunga ilanngullugu, oqaatigineqartutut ataatsimiititaliat ataatsikkut ilaasortaaffiit amerlassusiisa ataatsimiinnissanut il.il. piffissanik nassaarsinnaanermut sunniuteqarneri.

Inatsisinulli Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, ataatsimiititalianik arfineq marlunnik ilaasortalinnik ivertitsisinnaanerup iluaquteqarsinnaanera:, , ataatsimiititaliamut tallimanik ilaasortaartumut naleqqiullugu ataatsimiititaliami arfineq marlunnik ilaasortalimmi partiit minnerit, taaseqatigiittarnermut isumaqatigiissuteqartoqarneratigut, ataatsimiititaliami sulineranut akuutinneqarsinnaanerat periarfissaqarneruvoq. Aamma ilaasortanik misilittagalinnik nutaanillu akuleriisillugit inuttaliisinnaanermut, taamaalillunilu ataatsimiititaliani ataasiakkaani ingerlaavartumik sulineranut "ilinniartitsisinnaanermut" tunngaviliinissaq eqqarsaatigalugu taamak. Kiisalu misilittagaagunarpoq, ataatsimiititaliami pineqartumi sulinermit partiimit sinniisuuffigisamit minnerpaamik ataatsimik tapersersuisoqarsinnaaneq ataatsimiititalianut ilaasortanit amerlasuunit iluarineqartartoq.

Ataatsimut isiginnillutik ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumukkut Demokraatillu isumaqarput, ataatsimiititalianik arfineq marlunnik inuttalinnik ivertitsisinnaanermut periarfissaq atorunnaarsinneqartariaqartoq.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiit immikkoortumut tassunga tunngatillugu ikinnerussuteqartut oqaaseqaatiminnik imaattumik saqqummiussipput:

”Inuit Ataqtigiit paasisorivaat ataatsimiititalianik arfineq marlunnik inuttalinnik ivertitsisinnaanerup periarfissaajunnaarnissaanik kissaateqarneq naalackersuinikkut isummernermit pivallaarani allaffissornikkulli kissaateqarnermik pisariaqartitsinermillu aallaaveqarnerusoq. Arfineq marlunnik inuttalinnik ataatsimiititaliaqarnermi misilittakkat pitsaasuusimasutut isumaqarfigineqarput. Ataatsimiititaliat arfineq marlunnik inuttalikkat ataatsimiititaliat siamasinnerusumik katitigaasinnaanerannik periarfissiipput. Ataatsimiititaliap siamasinnerusumik katitigaasup partiit amerlanerusut isumaasa, patsisilersuutaasa siunnersuutaasalu ataatsimiititaliami sulinermi tusarneqarnissaat ilanngunneqarnissaallu qularnaassavaa. Naalackersuinikkut oqaloqatigiinnermi atugassarititaasut pitsaanerulisapput, taamatuttaaq siamasinnerusumik isumaqatigiissuteqarsinnaanermut periarfissat. Pitsaaqutit taakku, allaffissornikkut pitsaaqutinut (annikinnerusorinartunut), ataatsimiititaliani inissanik piusunik 80-iusunik arfinilinnik sisamanilluunniit ikilisisinnikkut angunia-
rneqartunit, naleqqiullutik Inuit Ataqtigiinnit annertunerungaatsiartutut isumaqarfigineqarput.

Tamanna naapertorlugu ikinnerussuteqartut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput.

Siullermeerutaasumik suliarinninnermi ataatsimiititaliat katitigaanerisa allanngortinneqarnissaat partiimit ataatsimit partiinilluunniit arlalinnit kaammattuutigineqarpoq, taamaalilluni partiit tamarmik ataatsimiititaliani tamani ilaasortaataqarnissaat isumannaarneqarluni.

Malittarisassani maanna atuuttuni D’hondtip perusia malillugu ataatsimiititaliaq katitigneqartarpoq, tassa partiit ataasiakkaat qanoq angitiginerat apeqquaatillugu, taamaattorli partiit arlallit kattullutik taaseqatigiittarnissaminnut periarfissaqarput (taaseqatigiittarnissamik isumaqatigiissuteqarneq). Taamaalilluni ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut aallaavittut Inatsisartuni amerlanerussuteqartutut inissisimanissaasa naatsorsuutigisariaqarnera D’hondtip perusiaata isumannaarpaa: Assersuutigalugu allannguutissatut siunnersuummut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartoqarpat, taava tamatuma kingorna inersuarimi taasinnermi allannguutissatut siunnersuut tamatigungajak amerlanerussuteqartunit akuersissutigineqartassaaq.

Ataatsimiititaliarli ataaseq, Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq, partiinit ilaasortaataqartunit tamanit ilaasortaqarluni katitigaavoq, soorluttaq Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaagallartoq sapinngisamik partiinit tamanit ilaasortaartussaasoq.

Katitigaanerup taamaattup partiit tamarmik ataatsimiititaliami pineqartumi sulinermut peqataasinnaanerat sunniteqarsinnaanerallu isumannaassavaa.

Malittarisassat maanna atuuttut malillugit Inatsisartullu maanna katitigaanerat malillugu ataatsimiititaliat arfineq marlunnik ilaasortallit partiinit pingasuinnarnik aallartitanik ilaasortaqtartillugit katiterneqarsinnaapput.

Partiit tamarmik ataatsimiititaliani tamani ilaasortaataitaqalersillugit ataatsimiititaliat katiterneqarpata, tamatuma periuseq atorneqartoq apeqqutaalluni, ataatsimiititaliamut ilaasortat amerlinerat nassatarisinnaavaa, maannakkulli partiit amerlassusiat aallaavigalugu taamaattariaqarani. Assersuutigalugu ataatsimiititaliat D'hondtip perusia malillugu katiterneqarpata, partiinillu allanit tamanit ilaasortamik ataatsimik ilaneqarlutik, ataatsimiititaliaq Inatsisartut maanna katitigaanerat malillugu arfineq pingasunik ilaasortaqtartariaqassaaq (tamanna taaseqatigiittarnissamik isumaqatigiissuteqartoqarsimangippat). Ataatsimiititaliat partiinit tamanit ataatsimik ilaasortalerlugit katiterneqarpata, taava ataatsimiititaliat ataasiakkaat tallimanik ilaasortaqaassapput.

Partiit tamarmik ataatsimiititalianut tamanut ilaasortaataitaqtartillugit aaqjissuussineq taamaattoq, partiinut mikisunut ilungersunartuusinnaavoq: Assersuutigalugu partii, ataatsimiititalianut piusunut 14-iusunut aallartitaasussanik, marlunnik qinigaatitaqaruni, taava taamaalilluni ilaasortaqaataaseq ataatsimiititaliani arfineq marlunni ilaasortaaffeqartariaqassaaq.

Peqatigisaanik ataatsimiititaliap ilaasortanit tamanit peqataaffigineqartumik ataatsimiinnissaanut angalanissaanulluunniit piffissamik nassaarniarnermut ajornartorsiutit ullumikkornit annertunerulissapput.

Taamaalilluni ataatsimiititaliat tamaasa partiinit tamanit ilaasortaqtartillugit ataatsimiititalianik katiterineq pitsaaquteqarlunilu ajoquteqarsinnaavoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, taassuma ajornartorsiut taanna qanoq isumaqarfigneraa.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammini ima allappoq:

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqatigaa tunngaviulluinnartumik isiginnilluni kissaatiginarsinnaammat partiit tamarmik ataatsimiititaliani tamani sinniisuutitaqarsinnaanissaat. Nassuerutigineqartariaqarporli tamanna ulluinnarni qularnaaruminaassammat Inatsisartut ullumikkut katitigaatillugit, parteeqarluni mikisunnguanik arlalinnik. Qinersisarnerit pillugit teknikikkukut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartarnikkut ullumikkut periarfissaqareerpoq partiit mikinerusut isumaqatigiinniarnikkut ataatsimiititaliani soqutigisaminni nammasinnaasaminnilu inissinnissaminnut. Tamatuma malitsigisaanik Inatsisartuni partiit tamarmik ullumikkut arlaatigut Inatsisartut ataatsimiititaliaanni sinniisuutitaqarput. Taamaattumik ataatsimiititaliap

tunnngavissaqarsorinnigilaa Suleriaatsimi § 27-imut allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq.

Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq – ataatsimiititaliat arfineq-marlunnik ilaasortaqsinnaanerannik nalinginnaasumik periarfissaq Suleriaatsimit peerneqarpat – isumaliutigineqartariaqartoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq eqqarsaatigalugu tunnngavissiisoqarsinnaannginnersoq ataatsimiititaliap taaseqataasinnaanngitsunik ataatsimeeqataarsutinik, taamatullu aamma ataatsimiititaliap aalajangiinerinut isumaliutissiissutanullu oqaaseqaatinik ilanngussisinnaatitaanngitsunik, ilaasortaqsinnaanera, tamatumani partiit ataatsimiititaliami ilaasortaataqariinngitsut eqqarsaatigalugit. Taaseqataasinnaanatit ataatsimeeqataasartunut piumasagaatit ass. nipangiussisimasussaataaneq eqqarsaatigalugit nalinginnaasumik ilaasortanut piumasagaatit assigissavaat. Taamatut aaqqissuussinikkut qularnaarniarneqarpoq Inatsisartunut partiit ilaasortaataqartut tamarmik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliassa qarfanik pingaarutilimmik ingerlaavartumik malinnaasinnaanissaat. Taamaqataanik, assiginngisaanilli, periaaseqarneq Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit ilisimaneqareerpoq. Taamatulli periaaseqarnerup, Inatsisinut Ataatsimiititaliamit uparuarneqartutut, ajoqutigisinnaavaa taamaaliornikkut partiit anginerit partiinik mikinerusunik teknikikkut suleqateqarusussusiat annikillisinnaammat, tassami partiit mikinerusut taamatut periaaseqartoqarpat qaqugukkulluunniit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami issiatitaqalersinnaammata, naak taaseqataasinnaanngikkaluartumik. Inatsisartuni partiit mikinerit amerlanerulissagaluarpata Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq ilaasortarpassuaqalersinnaavoq. Ullumikkut Inatsisartunut partiit ilaasortaataqartut aallaavigigaanni taaseqataasinnaanatit peqataasut ilanngullugit Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami inissat tamarmiusut arfineq-pingasunngorsinnaapput. Taamaattumik pisariaqassaaq peqatigitillugu Folketingip suleriaatsimut ataatsimiititaliaani ilisimaneqartutut taaseqataasinnaanngitsut ilanngullugit qassinik ilaasortaqsinnaaneq qummut killilissallugu. Tamatumani ilaasortat ataatsimiititaliap ullumikkut ilaasortarisaanit amerlanerusariaqanngillat.

Ataatsimiititaliap tunnngavissaqarsorinnigilaa taamatut aaqqissuussineq ataatsimiititalianut allanut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanngitsunut atuutitissallugu, tassami ataatsimiititaliaq taannarpiaq taaneqartoq immnikkut aningaasaliissuteqarsinnaatitaammat, ataatsimiititaliani allani ilisimaneqanngitsumik.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap akissutaatigut paasivaa, ataatsimiititalianik arfineq marlunnik ilaasortalinnik ivertitsisinnaanermut periarfissaq ataatsimiititaliap naliliinera naapertorlugu atorunnaartinneqassasoq, taamaattorli Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq tallimanik partiinillu allanit

aallartitanik marlunnik ilaasortaqaassasoq. Aallartitat taakku oqaaseqarsinnaassapput taaseqataasinnaassanatilli.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumukkut Demokratitillu siunnersuut taanna taperserpaat, tamannalu naapertorlugu allannguutissatullu siunnersuummik saqqummius-sillutik.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiit ataatsimiititalianik arfineq marlunnik inuttalinnik ivertitsisinaanerup attanneqarnissaa kissaatiginartippaat, partiip ikin-nerussutillittut oqaaseqaataa qulaani takuuk. Periarfissaq taanna atorunnaartinneqassappat aaqqissuussinnermut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqartumut aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap kiisalu Ilaqtariinnermut Peqqinnissamullu Ataatsimiititaliap ilaatinneqarnissaat partiimit kissaatigineqarpoq, ataatsimiititaliat taakku inuiaqatigiinnut pingaaruteqarnerat, akisussaaffii suliaatigullu nammatassaat eqqarsaatigalugit.

Siullermeerinninnermi ataatsimiititaliat qanoq angitiginissaat katitigaanissaallu pillugit isumaliutiginninnermut ilanngullugu, ataatsimiititalianut inissitsitertarnermut malittarisassat allanngortinneqarnissaat partiimit ataatsimit arlalinnilluunniit kaammattuutigineqarpoq, taamaalilluni ataatsimiititaliani ataasiakkaani Siulittaasutut Siulittaasullu tulliatut inissat naalakkersuisoqatigiinnit illuatungiliuttunillu avinneqarnissaat isumannaarneqarluni.

Suleriaatsimi maanna atuuttumi § 11, imm. 1 malillugu, allatut aalajangiisoqarsimatinnagu ataatsimiititaliap nammineerluni Siulittaasussani Siulittaasussamilu tullissaa toqqartarpa. Ataatsimiititaliani tamani D'hondtip perusia malillugu katiterneqartuni taasisarneq pillugu isumaqatigiissuteqartut anginerit amerlanerussuteqarmata, taasisarneq pillugu isumaqatigiissuteqartut taakkua (amerlanertigut naalakkersuisoqatigiit taasisarneq pillugu isumaqatigiissimasut) pissutsit piviusut malillugit ataatsimiititaliani tamani Siulittaasup Siulittaasullu tulliaata inaannik tiguserat malittarisassap taassuma nassatarissavaa.

Folketingi 2014-imi Suleriaatsimi allannguutissaanik akuersissuteqarpoq, tamatuma kingorna qanoq ilaasortaataqartigineq malillugu ataatsimiititaliani Siulittaasut Siulittaasullu tullii agguataarneqartalerput, tamanna taasisarneq pillugu isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiillutik allatut aalajangiisimangippata. Inatsisartut suleriaasiannut aalajangersakkamik assingusumik eqqussinerup ataatsimiititaliani ataasiakkaani Siulittaasutut Siulittaasullu tulliatut inissat pissutsit piviusut malillugit naalakkersuisoqatigiinnit illuatungiliuttunillu agguarneqarnissaat isumannaassavaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, Inatsisartut suleriaasiannut aalajangersakkamik taamaattumik ikkussisoqarsinnaaneranut taanna qanoq isumaqarnerasoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammini ima allappoq:

Folketingimi nutaamik aaqqissuussinikkut taamatutaaq ataatsimiititaliani siulittaasuuffiit siunissami d'Hondtip periaasia malillugu agguataarneqartalissapput. Taamaalilluni d'Hondtip periaasia malillugu kisitsisit saqqummersut aalajangiisuusassapput, qinersisarnerit pillugit suleqatigiit sorliit siulittaasuufferusutaminnik siulliullutik toqqaassanersut il.il.

Aaqqissuussinerli ataatsimiititalianut ukununnga atuutinngilaq:

- 1) Siulittaasoqarfik Suleriaatsimullu Ataatsimiititaliaq, taakkunani Folketingip siulittaasua "inunnguuseralugu" siulittaasuulluni Folketingillu siulittaasuata tullia siulleq "inunnguuseralugu" siulittaasumut tuliulluni.*
- 2) Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, siulittaasuuffik suleqatigiinnut naalakkersuisuutitaqartunut ilaasortamit inuttalernerqartarluni.*
- 3) Europamut Ataatsimiititaliaq, siulittaasuuffik illuatungiliuttunut qinersisarnerit pillugit suleqatigiinnut ilaasortamit inuttalernerqartarluni. Illuatungiliuttut qinersisarnerit pillugit suleqatigiit arlaliuppata, taakku annersaat siulittaasuutitaqassapput.*

[...]

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersakkanik ilanngussisoqartariaqartoq, taamaalilluni ataatsimiititaliani siulittaasuuffiit Folketingip qanittukut aalajangigaatut agguataarneqarsinnaalerniassammata. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nutaamik aaqqissuussineq ataatsimiititalianut tamanut atuuttariaqartoq, taamaattorli Siulittaasoqarfik pinnagu, tassani Inatsisartut Siulittaasuut inunnguuseralugu siulittaasuusummat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamanna maluginiarpaa. Inatsisinulli Ataatsimiititaliami isumaqatigiinniarnep inerneraa ataatsimiititaliap allaanerulaartumik aaqqissuussinissamik siunnersuuteqarnera, *siulittaasutut siulittaasullu tulliatut inissat tamarmiisut* qanoq qinigaatitaqartigineq apeqqutaatillugu agguataarneqaratik, akerlianilli *ataatsimiititaliani ataasiakkaani* siulittaasup siulittaasullu tulliaata inuttalernerqarneranni qanoq qinigaatitaqartigineq apeqqutaatillugu agguataarneqassallutik. Tamatuma nassatarisaanik taasisarnermi isumaqatigiissuteqarsimasut amerlanerussuteqartut siulittaasutut inissaq tigusinnaassavaat, taasisarnermilu isumaqatigiissuteqarsimasut amerlanerussuteqartut tullisa siulittaasup tulliatut inissaq tigusinnaallugu. Siulittaasoqarfik, Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq Qinigaanerullu Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaagallartoq aaqqissuussamut ilaatinneqassanngillat, Tassami ataatsimiititaliani taakkunani Siulittaasut qanoq inuttalernerqarnissaannut suleriaatsimi immikkut malittarisassaqarmat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

B. Ataatsimiititaliat isumaliutissiissusiortussaataitaanerannik atorunnaarsitsineq.

Ataatsimiititaliat isumaliutissiissusiortussaataitaanerat siunnersuutikkut atorunnaartinneqassaaq. Tamanna siunnersuutinik ataatsimiititaliamit naalakkersuinikkut pingaarutilittut pisariaqavissutulluunniit isigineqartunik ataatsimiititaliat namminneq pingaarnersiuisinnaalernissaasa nukittorsarneqarneratut eqqarsaatigineqarpoq. Taamaalillutik ataatsimiititaliat namminneq toqqarsinnaalissavaat siunnersuutit akuerineqarnissaminnik ilimanaateqanngitsut tunullitissanerlugit, taamalu ataatsimiititaliap suliarinninnissaanut nukissat killeqartut siunnersuutit akuerineqartussatut isikkoqartut suliarineqarnerinut annerusumik atorneqarsinnaaniassammata. Taamaalilluni taamatut allangortitsineq inatsisiliornerup pitsaassusiata qaffassarneqarneranut iluaqutaasussatut Siulittaasoqarfimmit isumaqarfigineqarpoq.

Siunnersuut ataatsimiititaliamut suliarineqartussatut innersuunneqarsimasoq, maannamutut Inatsisartuni oqaluuserineqarqissinnaassanngilaq ataatsimiititaliaq isumaliutissiissuteqarsimatinnagu.

Ataatsimiititaliaq siunnersuummik piffissap atugassiissutaasup iluani naammassillugu suliarinninnissaminut periarfissaqanngikkuni, aappassaaneerinninnerup kinguartinneqarnissaanik ataatsimiititaliap Siulittaasoqarfimmut qinnuteqarsinnaanera maannamut periusioreerpoq. Qinnuteqaatinut taamaattunut Siulittaasoqarfik nalinginnaasumik akuerinnittarpoq. Pisuni ataasiakkaani (ikitsuarannguani) siunnersuut katersuunneq ataaseq sinnerlugu kinguartinneqartarsimavoq.

Kisianniuna siunnersuutip imarisaa taanna siunnersuutip imarisaanut allamut atatillugu isigisariaqartoq: Siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqarsimanngitsut atorunnaartarnissaannut siunnersuut. Taanna akuersissutigineqarpat, siunnersuummik katersuunermut tullermut kinguartitsinissamut ataatsimiititaliat periarfissaat soorunami annikillisinneqassaaq.

Tamaanna tunngavigalugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqarsimanngitsut atorunnaartarnissaannut siunnersuut akuersissutigineqanngippat, taava ataatsimiititaliat isumaliutissiissusiortussaataitaanerannik atorunnaarsitsinissamut siunnersuutigineqartoq pisariaarutissanersoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq tamatumunnga ima akivoq:

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqanngilaq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaani immikkoortut taakku marluk imminnut atatinneqarnissaat pisariaqartoq. Siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut tamarluinnaasa pillugit ataatsimiititaliat isumaliutissiissuteqartussaataitaanerata peerneqarneratigut inatsisissanik

*piareersaataasunik suliaqartarnerup nukittorsarneqarnissaanik
Siulittaasoqarfiup anguniagaa, taamaalilluni suli anguneqarsinnaassaaq,
Inatsisartut, siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani ingerlaannartumik
atorunnaartarnissaannik siunnersuummik
akuersissuteqassanngikkaluarpataluunniit.*

Ernumanartinneqartutulli saqqummiunneqarsimasoq tassaavoq ikinnerussuteqartut siunnersuutaannik nalinginnaasumik suliarinnikkumanninnissamut aqqissuussineq tamanna ataatsimiititaliani amerlanerussuteqartunit atornerlunneqarsinnaassanersoq, tamanna soorunami siunertaangimmat. Tamanna tungavigalugu ataatsimiititaliami kingusinnerusukkut suliarinninnissaq siunertaralugu apeqqut tamanna tungavissallu ilaat taanna partiinit sukumiisumik isumaliutigineqassasut Siulittaasoqarfimmit kaammattuutigineqarsimavoq.

Taassuminnga inaarutaasumik taasissutiginninnginnermi siunnersuutip taassumalu kingunerisassai naammattumik qulaajarneqarsinnaaneri ataatsimiititaliamut innersuussisinnaanerup isumannaarpa. Tassunga ilanngullugu ataatsimiititaliami suliarinninnermi, tamanit amerlanerussuteqartunilluunniit taparserneqartumik allannguutissatut siunnersuusiornikkut amerlasuutigut naaperiaalluni isumaqatigiittoqarsinnaasarpog.

Naak siullermeerinninnermi siunnersuummut amerlanerussuteqartoqanngikkaluartog taassuma ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarsinnaanera siunnersuuteqartumit (Inatsisartunillu) soqutigineqarsinnaavoq.

Ataatsimiititaliat isumaliutissiissusiortussaataanerannik atorunnaarsitsinissamut siunnersuutigineqartoq, amerlanerussuteqartunit ikinnerussuteqartut siunnersuutaannik mattussinermut atornerlunneqarsinnaavoq.

Illuatungiliuttut siunnersuutaasa ataatsimiititaliamut innersuunneqarnissaat Naalakkersuisoqatigiit amerlanerussuteqartut mattussinnaareerpaat. Amerlanerussuteqartut pissutsit piviusut malillugit, siunnersuutip ataatsimiititaliamut innersuunneqarnissaa mattussinnaasarpog, kisianni illuatungiliuttut siunnersuutaannik tamanik Naalakkersuisoqatigiit mattussisarnerat siumorneqarnikuunngilaq – tamannami amerlanerussuteqartut pissaanermikkut atornerluinerattut taaneqarsinnaavoq.

Amerlanerussuteqartut tassunga ilanngullugu, suleriaatsimi § 51, malillugu immikkoortumut tullermut ingerlaqqinnissamik siunnersuuteqarnermikkut, siunnersuut siullermeerinninnermili atorunnaarsissinnaareerpaat. Kisianni periarfissaq taanna nalinginnaasumik atorneqanngisaannarpog.

Taamaammat Naalakkersuisoqatigiit amerlanerussuteqartut ikinnerussuteqartut siunnersuutaannik mattussiniarlutik aalajangersagaq qulaani taaneqartoq atornerlussaneraat Inatsisartuni inatsisartoqarnikkut ileqqorisagut malillugit ilimanaateqarnersoq apeqqutaavoq – suleriaatsimiluunniit aalajangersakkanut allanut pioreersunut Naalakkersuisoqatigiinnut taamaaliornissamut periarfissiisunut naleqqiulluni

pitsaanerunersoq. Taamaattorli oqaatigineqarsinnaavoq Naalakkersuisoqatigiinnut illuatungiliuttut siunnersuutaannik ataatsimiititaliamut suliasanngorlugit innersuussinissamut mattusserusuttunut inersuarmi siullermeerinermi taamaaliornissaralumut naleqqiullugu malunnaateqannginnerusumik taamaaliornissaannut aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq periarfissiivoq.

Kiisalu siunnersuut immaqa siunnersuutini partiinit ataatsimiititaliamut ilaasortaataqanngitsunit siunnersuutigineqartunik tunulliussinissamut periarfissamik nassataqarsinnaasutut oqaatigineqarsinnaavoq – tamanna ataatsimiititaliamut ilaasortat siunnersuutini taakkuninnga mattussiniarlutik pissaanermik atonerluerusunnerannik patsiseqanngitsumik, kisiannili ataasiakkaarlutik namminneq parteeqatimi partiimilu siunnersuutaannik pingaartitsinerunerannik pisariaqarnerutitsinerannillu patsiseqartumik.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammini ajornartorsiutit taakku pillugit ima allappoq:

Inatsisartoqarnermi ileqquliussimasatsinni qujanartumik takornartaavoq, amerlanerussuteqartut taamaaliorlutik ikinnerussuteqartunik oqaaseqartitsinaveersaartarnerat.

Taamaalilluni apeqqutaalerpoq siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut, siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut tamaasa pillugit ataatsimiititaliat nalinginnaasumik isumaliutissiissuteqartussaataanerisa atorunnaarsinneqarneratigut, ilimagineqarsinnaanersoq tamatuma ataatsimiititaliani amerlanerussuteqartunit atonerlunneqassanersoq, ikinnerussuteqartut imaluunniit partiit ataatsimiititaliami sinniisuutitaqanngitsut siunnersuutaasa tunulliunneqartarnerisigut.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap – inatsisinut ataatsimiititaliatulli – oqaatigisariaqarpaa maannakkut assigiinngitsunik periarfissaqareermat, amerlanerussuteqartut, piumagunik, ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa Inatsisartuni ataatsimiititaliani suliarineqarnissaat mattutissallugu. Periarfissalli taakku qaqutiguinnaq atorneqartarput, tassungalu ilanngullugu oqaatigineqarsinnaalluni Inatsisartuni nalinginnaasumik inatsisartoqarnermi ileqquummaat ataatsimiititaliani tamatigoortumik suleqatigiittoqartarnera. Ataatsimiititaliat ullumikkut namminnerluinnaq periarfissaqareerput siunnersuutini ataatsimiinnermut kingusinnerusunut kinguartitsinissaminnik, tamatumanili sunnguamilluunniit takussutissaqanngilaq tamatumanik ikinnerussuteqartut siunnersuutaat annerusumik eqqorneqartartut. Taamaalilluni ataatsimiititaliat nalinginnaasumik isumaliutissiissuteqarnissamut pisussaaffiata atorunnaarsinneqarnera ataatsimiititaliani tamatigoortumik suleqatigiittarnerup ileqquliunneqarsimasumik allannortitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq, soorlu aamma pissutissaqarsorinangitsoq minnerunngitsumik

ikinnerussuteqartut siunnersuutaasa eqqorneqartarnissaat annilaangatigissallugu.

Taamaattorli Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, siunnersuutip ilaa taanna peerneqartariaqartoq:

Ataatsimiititaliaq tunngaviusumik isumaqaraluarpoq taamatut siunnersuuteqarnikut Siulittaasoqarfiup anguniagaa, tassalu siunnersuutininik akuerineqartussatut naatsorsuutigineqanngitsunik inatsisartut ataatsimiititaliallu suliakkersorneqartarnerata killilerneqarnissaanik, tapersorsornaraluartoq, Ataatsimiititaliarli isumaqanngilaq maannakkut piffissaasoq siunnersuutigineqartutut aqqissuussinissamut.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamanna tusaatissatut tiguaa, tamannalu naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussilluni.

Imarisap ilaa taanna pillugu oqaluuserinninnermini, ataatsimiititaliat suliassanit tatineqarnerat oqilisaaviginiarlugu suliniuteqarnissaq pisariaqartoq, Siulittaasoqarfiup isumaqatigiissutigisimavaa.

Ataatsimiititaliat suliassaannik oqilisaataasinnaasunik allanik(allatut iliorluni tapiutaasumilluunniit) nassaarnissatsinnut periarfissaqarnersugut isumaliutigineqarsinnaavoq, peqatigisaanillu Inatsisartut Naalakkersuisullu allaffissornikkut suliassaannik oqilisaataasunik.

Ilaasortat siunnersuutigisinnaasaannik amerlanerpaaffiliineq sakkortuuliornerusinnaavoq Inatsisartunullu ilaasortat ataasiakkaat qinikkatut suliassaminnik isumaginnissinnaanerannut akulerunnerusinnaalluni tunngaviatigut isumaliornartoq. Katersuunnerit aallartinnginnerini ilaasortanit siunnersuutit qassit illersorneqarsinnaasumik sularineqarsinnaanerata pillugu Siulittaasoqarfiup aalajangiisarsinnaaneranut periarfissaq immaqa takorloorneqarsinnaavoq. Ilaasortanillu siunnersuutit tiguneqartut taakkuninnga amerlanerusut paasinarsippat, siunnersuutit sorliit katersuunnermut tullermut ikkunneqarnissaat makitsinikkut aalajangerneqarsinnaalluni.

Assersuutissaannartut takussutissiaannartullu taanna oqaatigineqarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, suleriaatsip allanngortinneqarnissaanut siunnersuutikkut ataatsimiititaliani sulineranut oqilisaatissatut siunnersuutit saniatigut periarfissanik allanik taanna takorluugaqarsinnaanersoq – taamaaliornerullu ajoqutigisinnaasaatut suut Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit nalilerneqarnersut.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammimi ima allappoq:

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap orniginartinngilaa siunnersuutit ikilisinneqartassappata siunnersuutit tiguneqarsimasut akornanni makitsinikkut

siunnersuutit siumut aalajangeriikkamik amerlassusillit peerneqarnissaat kinguartinneqarnissaalluunniit siunertaralugu. Taamatut makitsinikkut partiit ilaasortallu tamarmik naapertuilluartumik pineqarnissaat ilumut qularnaarneqarnaviangilaq, taamaattumillu periaaseq naapertuilluannigitsutut isigineqassallauni, tassami taamaaliornikkut siunnersuutit suliarilluakkat annertuullu tunulliunneqarsinnaammata siunnersuutinut pingaanninnerunut sanilliullugit. Naggataatigit minnerunngitsumillu taamatut periaaseqalernikkut annilaangatigineqarsinnaavoq partiit ilaasortallu ataasiakkaat siunnersuutigisartakkanik amerlisissagaat siunnersuutimik oqaluuserisassanut ilanngunneqarnissaannut pitsaannerusunik periarfissaqarusullutik. Taamaalisooqarpat ataatsimiititaliami sulinerup oqilisarneqarnissaanik siunertarineqartumut akerliulluinnartumik pisoqassaaq.

Ataatsimiititaliamut ilaasortat tamatuma saniatigit allanik aaqqiissutissatut siunnersuutissaqanngillat, Inatsisartut allattoqarfianni sulisunik amerlanerusunik atorfinitsitsisoqarsinnaanerata saniatigit, peqatigitillugulu ataatsimiititaliap ilisimaaralugu massakkorpiaq sulisunut amerlanerusut allaffissaqartitsinnissaq ajornassagunartoq. Ataatsimiititaliap taamatutaaq nalunnigilaa Inatsisartut allattoqarfiat amerlanerusunik sulisuleranni peqatigisaannillu Naalakkersuisut allaffeqarfii taamaaqataanik pineqaratik, tamanna oqartussatut allaffeqarfiit taakku akornanni oqimaaqatigiinnginnermik pissusissamisuumngitsumik pilersitsissammat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamanna tusaatissatut tiguaa, taamaattorli ilaasortanit siunnersuutit Inatsisartunit illersorneqarsinnaasumik suliarineqarsinnaassappata amerlassutsimikkut killeqarnissaat eqqaamaqqullugu Inatsisartuni partiinut ilaasortanullu kaammattuilluni – soorluttaaq ilaasortanit siunnersuutit akuersissutigineqartut qassit, suliaassanut allanut pingaarutilinnut nukingernartunullu kinguarsaataannigitsumik, Naalakkersuisunit timitalerneqarsinnaanerata aamma killeqartoq. Inatsisartuni partiit ilaasortallu tunniusimanerat isumassarsiassaaleqinnginnerallu pitsaasuvoq, eqqarsaatigisariaqarparpulli tamatta ataasiakkaarluta kissaaterpassuatta isumassarsiarpasuattalu akornanni ingerlaavartumik pingaarnersuiisariaqaratta, nassuerutigalugulu taakku tamarmik ataatsikkut suliarineqarsinnaanngimmata.

C. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik ilaqartinneqartalernissaat pillugu siunnersuut, aamma apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit kingusinnerpaamik tunniussereerfissamut killiliiviunngitsumik tunniunneqarsinnaalernissaannut siunnersuut.

Siunnersuut malillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik pinngitsooratik ilaqartinneqartalissapput. Tamanna tungaveqarpoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittarnerit massakkornit aaqqiissuteqarniarnermut sammitinneqarnerulernissaannik Siulittaasoqarfiup kissaateqarneranik.

Inatsisartut oqaaseqaataasa siunertamut uniuuttumik inuiaqatigiit akornanni isumallualersitsisinnaanerisa annilaanngatigineqarsinnaanera Naalakkersuisut tusarniaanermut akissuteqaamminni oqaatigivaat. Tamaanna tunngavigalugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqartarnermut maleruagassani Inatsisartut oqaaseqaateqartarnerannut malittarisassanik akuersissuteqartoqannginnissaa Naalakkersuisunit inassutigineqarpoq.

Inatsisartut oqaaseqaateqartarnerat – aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut pinnani – inatsisitigut pituttuisuunngilaq. Inatsisartut oqaaseqaateqarnerattut ilusilerlugu inassuteqaammik Naalakkersuisut akuersinngippata, tassunga atatillugu Naalakkersuisut akisussaataaernerannik inatsimmik unioqqutitsinermut unnerluussisoqarsinnaanngilaq. Taamaakkaluartoq Inatsisartut oqaaseqaateqarnerat (naalakkersuinikkut) pisussaaffiliisutut taaneqarsinnaassaaq, tassami amerlanerussuteqartut isumaannik ersersitsinerummat, tunngaviatigullu amerlanerussuteqartut Naalakkersuisunut ilaasortamik amerlanerussuteqartut piumasaannik akuersaanngitsumik peersitsisinnaammata.

Taamaammat mattunneqarsinnaanngilaq Inatsisartut oqaaseqaateqarneri aalajangiiffigisassatut siunnersuutitulli sunniuteqarsinnaanerat. Kisianni Inatsisartut oqaaseqaateqarneri – aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut pinnatik – siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai pillugit nassuiaammik ilaqartinneqarneq ajoramik, soorluttaaq siunnersuummut tunngatillugu ajornartorsiutaasinnaasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu ataatsimiititaliamut suliassanngorlugit innersuunneqarsinnaanngitsut. Taamaammat aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut ilusilerlugu saqqummiunneqarsinnaagaluartumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut Naalakkersuisunut inassuteqaammik imaqarpat apeqqutaavoq tamanna Inatsisartut toqqissisimanartumik aalajangernissaannut naammattumik isumannaarinersoq.

Tassunga illuatungiliullugu uparuarneqarsinnaavoq Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik saqqummiussisinnaaneq suleriaatsimi atuuttumi periarfissaasoq – ullumikkulliuna apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik ilaqartussaataanngitsaq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammimi ajornartorsiutit taakku pillugit ima allappoq:

Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutinut peqatigitillugu pinngitsoorani oqaaseqaatissamik ilanngussisoqartassasoq, tassami maannamut Siulittaasoqarfiusartut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuterpassuit itigartittariaqarsimammatigit, taakku sammisamikkut tamatigoorpallaarsimagaangata, imaluunniit taakku nalinginnaasumik ajornartorsiutinik taakkartuiffiugaangata ajornartorsiutit qanoq qaangerneqarnissaannut sukumiinerusumik tikkuussiviunatik. Siulittaasoqarfiup

apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit taamaattut, tassa Inatsisartut oqaluuserisassaannut ilanngunneqanngitsut, suliarineqarnerannut atatillugu nalinginnaasumik pingaartittarsimavaat Inatsisartut oqalungusiartarfinngunnginnissaat.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqarsinnaavoq nalinginnaasumik isumatusaarnermi tunngavissatut akuerisaammat, ajornartorsiummik tikkuaagaanni, taava aamma isumaliutigineqarsimassoq ajornartorsiut qanoq iluarsineqarsinnaassanersoq.

Taamaalilluni siulittaasoqarfiup siunnersuutaa tunngavissamut tamatumunnga naapertuuppoq.

Taamaalilluni Siulittaasoqarfiup siunnersuutaa akuerineqassappat naatsorsuutigisariaqarpoq ataatsimiinnernut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutinik oqaluuserisassanut Siulittaasoqarfiup itigartitsisarnerata akuttunerulernera.

Naalakkersuisut akissuteqaamminni ersersippaa ernummatigalugu inuiaqatigiinni asuli naatsorsuutigineqarsinnaanngitsumik neriulluartsisoqalissasoq, pinngitsoorani Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik ilanngussisoqartalissappat. Taamatut ernummateqarneq piviusunik tunngaveqanngitsutut oqaatigineqartariaqarpoq, tassami Inatsisartut oqaaseqaataannit siusinnerusukkut Inatsisartunit akuersissutigineqartarsimasunut atatillugu taamatut piviusorsiuunngitsunik naatsorsuuteqartarsimaneraaneq oqaatigissallugu tunngavissaqanngimmat. Naalakkersuisummi aamma pissutissaqartissimangilaat taamaaqataannik ernummateqarnerminnik ersersitsissallutik, taamanikkut Inatsisartut oqaaseqaateqarsinnaanerannut periarfissaq Inatsisartut Suleriaasiannut ilanngunneqarmat.

Tamatuma soorunami allangortinngilaa Inatsisartut oqaaseqaataannik akuersissuteqarneq aalajangiiffigisassatut inatsisissatulluunniit siunnersuutit akuersissutigineqarneranut paarlaanneqassanngimmat. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit Inatsisartullu oqaaseqaatissaannut siunnersuutit Inatsisartuni ataasiaannarlugit oqallisigineqartarput, taamaattumillu aamma Inatsisartut oqaaseqaataat inatsisilerinermi teknikikkut innuttaasullu inatsisitigut illersugaanerat isiginiagassat eqqarsaatigalugit Naalakkersuisunut inatsisitigut pituttuisuunatik.

Kiisalu aamma isumaliutigineqarsinnaavoq, siunnersuutip siullermeerneqarnerani aamma oqaatigineqartutut, Inatsisartut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutip suliarineqarnerani naqisimaneqaratik tamanna namminneq inernilersinnaasariaqaraat, taamaattumuillu pissusissamisuuunngitsutut isigineqarsinnaalluni Inatsisartut oqaaseqaatissaattut siunnersuutitut ittumik oqallinnerup qanoq inerneqarnissaa

siumut siunnersuutigineqareertassapat. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu innersuussutigisariaqarpaa § 36, imm. 4-mut aalajangersagassatut siunnersuummi allanngortitami takuneqarsinnaammat, siunissami Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqarsinnaalissammat. Ilisimaneqartutut tamanna ullumikkut ajornarpoq. Taamaattumik apeqquteqaateqartut aallaqqaammut naatsorsuutigisaannit oqallinneq allamut sammissagaluarpat, taava Inatsisartut namminneq tamanna aalajangersinnaavaat.

Minnerunngitsumik siunnersuutip ilaa taanna pillugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap assorsuaq isumaliuteqarsimavoq. siunnersuutip ilaanut tassunga tunngatillugu Siulittaasoqarfimmit tunngavilersuutigineqarsimavoq. Oqaatigineqartutut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittarnerit aqqiissuteqarniarnermut sammitinneqarnerulernissaat, siunnersuutip ilaanut tassunga tunngatillugu Siulittaasoqarfimmit tunngavilersuutigineqarsimavoq. Tamanna paasilluarneqarsinnaavoq. Pissutsilli piviusut aallaavigalugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutininut taarsiullugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittarnerit atorneqalersinnaanerit annilaanngatigineqarsinnaavoq, tamanna Inatsisartut aalajangiinissaannut ilaannakuusumik naammangitsumillu tunngaviliisumik. Inatsisartut oqaaseqaateqarnissaannut siunnersuutit – aalajangiiffigisassatut siunnersuutit pinnatik – siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai pillugit nassuiaatinik ilaqartinneqartussaangillat, soorluttaaq siunnersuummut tunngatillugu ajornartorsiutit piusinnaasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu ataatsimiititaliamut suliassanngorlugit innersuunneqarsinnaangitsut.

Ajornartorsiummik tikkuagaanni ajornartorsiutip taassuma iluarsineqarnissaanut iliuuserineqarsinnaasut pillugit isumaliuteqartariaqarnissaq isumatuuliorneruvoq tamanit akuerineqarsimasoq. Taamatulli akuerineqartigisumik isumatuuliorneruvoq aamma, ajornartorsiutip taassumunngalu iluarsiiissutissat suli qulaajarneqannginneranni kingunissaalu paasitinnagit, ajornartorsiummut tassunga iluarsiiissumik aalajangiussisoqartannginnera.

Inatsisinulli Ataatsimiititaliap nassuerutigissavaa, Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik saqqummiussisinnaaneq periarfissaareermat, taakkulu minnerpaamilluunniit Naalakkersuisunut pisussaaffiliinngimmata. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip ilaanut tassunga Inatsisinut Ataatsimiititaliap akerliliissanngilaq.

Peqataanillu Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit ataatsimiinnerit ingerlanerini ingerlaavartumik tunniunneqarsinnaalissasut, ullumikkumut naleqqiullugu piffissap sivikinnerusup ingerlanerani Inatsisartuni oqaluuserisassanngortinneqartarnissaat siunertaralugu, nalinginnaasumik tunniunneqarnerannit sapaatip akunnerata missaata qaangiunnerani. Taamaaliornikkut kissaatigineqarpoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit massakkornit annerusumik massakkorpiaq inuiaqatigiinni oqallisaasunik

aallaaveqartarnissaat, massakkutut aqqissuussaaneq malillugu siunnersuut Inatsisartunut tunniunneqarneraniit qaammatit pingasut pallillugit utaqqeqaanngikkaluarluni.

Naalackersuisut tusarniaanermut akissutiminni, Inatsisartuni isumaqatigiinniarnarit pitsaassuunissaasa isumannaarneqarnissaat siunertaralugu minnerpaamik sapaatip akunnerinut pingasunut killiliisarnarup nalinginnaasumik piumasaqaataanera uparuaateqarfigisimavaat. Ilaatigut isumaqatigiinniarnissanut naalackersuinikkut piareersaateqarnissaq eqqarsaatigalugu ilaatigullu Inatsisartut ilivitsuunerusumik aalajangiinissaannut tunngavissinniarlugit allaffeqarfiup periarfissaata isumannaarneqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Inatsisartut allaffeqarfiat ataatsimiinnerit nalaanni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuutit suliaqarnermi ikuunnissamut nukissanik naammattunik peqarnerisq tamatuma saniatigut isumaliutigineqarsinnaavoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammini ajornartorsiutit taakku pillugit ima allappoq:

Naalackersuisut akissuteqaammini oqaatigaat sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqartitsinissaq pisariaqassasoq akissuteqaammik naammattumik pitsaassuilimmik piareersaanissamut. Tamanna akuersaarneqassagaluarpat taava apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit massakkorpiaq pisunut tunngajunnaassappat. Tassunga ilanngullugu isumaliutigineqarsinnaagunaraluarpoq sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqartitsinissaq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamut akissuteqaasiornissamut pisariaqarnerisq, nalunngikkaanni ataatsimiinnerit nalaanni ass. § 37 naapertorlugu apeqqutit akineqarlutillu apeqquteqarpassuaqarlunilluunniit naalackersuisumik siunnersuunerit ingerlanneqartartut sivikinneralaarsuarnik piffissaqartitsilluni.

Tamatumunnga ilanngunneqassaaq Inatsisartut oqaaseqaatissaannik akuersineq Naalackersuisunik pituttuisussaannngimmat inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniip siunnersuutit akuerssutigineqarnera assiginagu. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuummut akissuteqaat taamaalilluni annerusumik naalackersuinikkut qanoq piumassuseqarnermik nalunaarutaavoq tunngaviusumillu isummernerulluni.

Ataatsimiititaliaq taamaalilluni tunngavissaqarsorinngilaq Naalackersuisut sivikinnerpaamik sapaatit akunnerinik pingasunik piffissaqarusullutik kissaataata ingerlaannaq akuerineqarnissaanut.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut isumaliutigisimavaa Inatsisartut allattoqarfiat nukissaqarnerisq ataatsimiinnerit nalaanni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat suliarineqarnerinut ikuunnissaminut. Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga siullertut oqaatigissavaa ullumikkutuut aamma siunissami Allattoqarfimmi nukissanik

pingaarnersuiisoqartuartariaqarmat, tamatumani siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqartut pillugu ataatsimiititaliat isumaliutiissiisuteqarnissaaq tamatigut salliutinneqartarluni. Ataatsimiititaliaq taamatuttaaq isumaqarpoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutitut ilulissatut piumasaqaatit inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniit siunnersuutitut piumasaqaatit annikinnerusut, taamaattumillu partiit namminneq allattoqarfii tassaasariaqarlutik annerusumik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit ingerlaavartumik suliarineqartarnerannut ikiuuttussat.

Inatsisartut aalajangiinissaminnut tamakkiisumik tunngavissinneqartarnissaat Inatsisinut Ataatsimiititaliap pingaartittuaannarpaq. Tassunga ilanngunneqassaaq, Inatsisartut aalajangiinissaminnut tunngavissaannut pingaarutilittut ilaasoq, Naalakkersuisut akissuteqaasiornissaminnut naammattumik piffissalernerneqartariaqarnerat.

Piffissaq naammattoq qanoq sivilutiginersooq apeqqutaalerpoq.

§ 37, tunngavigalugu apeqqutit akereerneqarnissaannut ullut suliffiusut qulit killiliunneqarsimapput, tassa sapaatip akunneri marluk. Nalinginnaasumilli killiliussaq ullualunnik inortorneqartarpoq. Tassunga ilanngunneqassaaq § 37, tunngavigalugu apeqqutitut akissuteqaatit missingiutaat akuerisassanngorlugit Naalakkersuisunut ilaasortamut akisussaasumut taamaallaat nalinginnaasumik saqqummiunneqartarmata. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut akissuteqaat Naalakkersuisunut tamarmiusunut akuersissutigisassanngorlugu saqqummiunneqartariassaaq, tamannalu aallaavittut ullumik ataatsimik marlunnilluunniit sivitsuinissamik piumasaqaateqassaaq. Taamaammallu pisunut taakkununga tunngatillugu apeqqutaassaaq sapaatip akunneri marluk naammannersut.

Naalakkersuisut namminneq nalilersimapput, Inatsisartut aalajangiinissaminnut tamakkiisumik tunngavississagaanni, sapaatip akunnerinik pingasunik piffissaliinissaq pisariaqartoq. Naalakkersuisut katersuunnerit nalaanni ataatsimiititaliat apeqqutaannut siunersueqatigiinnernilu apeqqutitut amerlasuutigut piaarnerusumik akissuteqarsinnaasarnerat Inatsisinut Ataatsimiititaliap nassuerutigissavaa, Tassaniliuna apeqqutit Naalakkersuisut namminneq siunnersuutaannut nalinginnaasumik tunngassuteqartartut, taamaalillutillu taakkununga siumut annertuumik ilisimasaqarfigineqareertartut.

Taamaammatt sapaatip akunnerinik marlunnik killiliineq Naalakkersuisunut tamatigut naammattuaannarnaviannngitsoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilimagisinnaavaa. Aamma partiit pitsaasumik oqaaseqaasiornissaminnut piffissalernerneqarnissaat tassunga ilanngunneqassaaq, tamanna katersuunnerup nalaani ilaasortat partiillu allattoqarfiisa suliassaqaleruttorfiisa nalaanni.

Illua tungaatigullu aamma eqqarsaatigineqartariaqarpoq, pissutsit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisiginiakkat suli attuumassuteqarnerini ingerlanneqarnissaat siunnersuummik siunertaammat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq mianersuutassat taakku pillugit oqimalutaareerluni isummerpoq, apeqqueteqaat aallaavigalugu oqallinnissaq tunniussinnermiit siusinnerpaamik ullut suligffiit aqqaneq marluk qaangiunneranni aatsaat oqaluuserisassanut ikkunneqartarnissaat aallaaviussasoq. Siulittaasoqarfili immikkut ittunik pissutissaqartillugu piffissaliinermiit taassuminnga sanioqqutsinissamut akuersisinnaasariaqarpoq. Ataatsimiititaliarlu tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

Apeqqueteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuutini katersuunnerup nalaani saqqummiukkumaneqartunik ilusilersuinermit tunngatillugu Allattoqarfiup ikuunnissaminut periarfissaa, siunnersuutillu taamaattut pitsaassusissaasa qularnaarneqarnissaat eqqarsaatigalugit, isumaliutissiissusiornissat salliutinneqarnissaasa pisariaqarneranik Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap isummerneranut Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqataavoq, tamanna aamma siunnersuut sapaatip akunneri arlallit qaangiuppata aatsaat saqqummiunneqassagaluarpat.

D. Siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqanngitsut atorunnaartarnissaannik siunnersuut.

Siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqanngitsut atorunnaartarnissaannik aalajangersagaq nutaaq siunnersuutikkut atuutilissaaq. Tamannali Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa akuersissutigineqarnissaannik siunnersuutitut atuutinnilaq.

Siunnersuutip ilaata taassuma siunertaaraa Inatsisartut ukiuat aallartikkaangat Inatsisartut sulinerminni siunnersuutini nutaanngitsunik akuersissutigineqarnissaminut ilimanaateqanngitsunik imaluunniit naalackersuinikkut siuarsarneqarnissaminut naammattumik soqutigineqanngitsunik arlaqarsinnaasunik nammakkerneqannginnissaat. Taamaalilluni ataatsimiititaliat sulinerminni nukissanik atuinerminni pingaarnersiuisinnaanerisa siuarsarneqarnissaanik siunertaqarluni isumaliutissiissusiortussaataaerimik atorunnaarsitsinissamik siunnersuutikkut siunertarineqartoq siunnersuutip ilaata taassuma aamma siunertarivaa.

Malittarisassap taassuma assinga inatsisini tunngaviusuni § 41, imm. 4-mi aalajangersarneqartoq danskit Folketingiannut atuuppoq.

Naalackersuisut siunnersuutip ilaa taanna tapersersinnaanagu akissuteqaamminni paasissutissiissutigaaq. Tassa Naalackersuisut isumaqarmata inatsisissatut siunnersuutip siuarsarneqannginnissaanik aalajangiisussat tassaasariaqarmata Inatsisartut tamarmiusut kiisalu siunnersuutigineqartoq imaaliinnarlugu atorunnaarsinneqartassanngitsaq.

Tamatamani inatsisissatut siunnersuutit kisimik pineqarnersut imaluunniit aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut Naalackersuisunit Inatsisartunilluunniit saqqummiunneqartunut tamanna aamma tunngatinneqarnersaq paasissutissiissutigeqqullugu Naalackersuisut Inatsisinut Ataatsimiititaliamit

qinnuigineqarput. Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat isumaqarlutik inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniit siunnersuutit suulluunniit Naalakkersuisunit Inatsisartunulluunniit ilaasortanit saqqummiuneqartut, Inatsisartut ataatsimoorlutik tamanna pillugu aalajangerpata aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaasariaqartut.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq tamatumunnga ima oqaqaseqarpoq:

Naalakkersuisut akissuteqaamminni isumaqanngillat Inatsisartut suleriaatsiminni aalajangersakkamik taamaattumik ilanngussisariaqartut, Naalakkersuisut isumaqarmata pisuni ataasiakkaani tamani Inatsisartut tunngaviusumik namminerisaminnik aalajangiisariaqartassasut inatsisissatut aalajangiiffigisassatulluunniit siunnersuutit akuersissutigineqannginnissaanik atorunnaarsinneqaannarneranut taarsiullugu. Naalakkersuisut akissuteqaataanni taamaattoq isummerfigineqanngilaq siunnersuutit ullumikkut atorunnaartareermata Naalakkersuisut siulittaasuat qinersinissamik nalunaaruteqarpat, tamannalu tunngaviusumik ajornartorsiutit isigineqarani.

Taamatuttaaq akissuteqaammi isummerfigineqanngilaq ataatsimiititaliap ullumikkut malittarisassat qaqugumulluunniit atuuttut malillugit qaqugukkulluunniit siunnersuummik suliarinninnertik piffissaligaanngitsunik kinguartissinnaammassuk, taamaalillunilu siunnersuut qinigaaffiup naanerani atorunnaassalluni, Inatsisartut taamatut aalajangiinnermut sunngamilluunniit peqataatinnikkaluarlugit.

Taamatuttaaq ilisimasat malillugit Tunngaviusumik inatsimmi § 41, imm. 4-mik Naalakkersuisut ernummateqarnerannut naapertuuttumik tunngaviusumik isornartorsiuisoqarnikuunngilaq.

Taamaalilluni ataatsimiititaliaq isumaqarpoq siunnersuutit tassunga tunngasortaanik akuersissuteqarnissami taamaallaat tunngaviusariaqartoq Inatsisartut isumaqarnersut siunnersuutit siunertaa tapersorsorneqarsinnaasoq, Naalakkersuisumik tunngaviusumik taamaassorinninnerat tunngaviginagu.

Taamaalilluni Ataatsimiititaliap nalilerpaa pissusissamisoortoq Inatsisartut ukiuata naanerani siunnersuutit pineqartut atorunnaartarpata allatut aalajangiisoqarsimatinnagu.

Inatsimmut nassuiaatini saqqummiussissummilu allassimavoq, siunnersuut atorunnaartussanngoralaruortoq siunnersuuteqartup ataatsimiititalialluunniit siunnersuummik innersuussivigineqartup siunnersuutit attatiinnerneqarnissaanik ulloq tunniussivissaq sioqqullugu Siulittaasoqarfimmuut nalunaarutiginninneratigut Inatsisartut ukiuanni aggersumi attatiinnerneqarsinnaasoq.

Siunnersuut atorunnaarsimaguni saqqummiuteqqinneqarsinnaassaaq. Taamak pisoqarpat nutaamik siullermeerinneqqittoqartariaqassaaq. Saqqummiussissummi allassimavoq, nutaamik siullermeerinninnerup saqqummiussissutitalernagu, akissuteqaatitalernagu

partiillu oqaaseqaataannik saqqummiussiviunngitsumik ingerlanneqarsinnaanera ilimagineqartoq.

Siunnersuutip attatiinnarneqarnissaa pillugu siunnersuuteqartoq ataatsimiititaliarlu Siulittaasoqarfimmut qinnuteqarsinnaappata, siunnersuullu atorunnaarsimasoq saqqummiuteqqinneqarsinnaappat, isumaliutigineqarsinnaavoq siunnersuutip immikkoortua taanna ilumut Inatsisartut Inatsisartullu ataatsimiititaliaasa sulinerannut pissutsit piviusut malillugit oqilisaataanersoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammini ajornartorsiutit taakku pillugit ima allappoq:

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq Suleriaatsimut ilanngunneqarpat siunnersuutit akuerineqarsimanngitsut Inatsisartut ukiuata naanerani ingerlaannaq atorunnaartassasut, taava pissusissamisuussammat pisariaqanngitsumik aporfilersuinani siunnersuutit aamma inatsisartut ukiuanni aggersumi attatiinnarsinnaanerannut periarfissiisoqarpat. Taamaaliortoqanngippammi naatsorsuutigineqarsinnaammat siunnersuuterpassuit siusinnerusukkut oqaluserisassanut ilanngunneqarsimasut naammassillugilli suliarineqanngitsut ilarpassuisa saqqummiunneqaqqinnerat, taamaalillutillu Inatsisartut siunnersuuteqarpassuit nutaamik siullermeertariaqassallugit, naak immaqa siunnersuutikkut siusinnerukkut siullermeerneqarlutilluunniit aappassaaneernejareersimasut. Tamanna pissusissamisuussanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu immikkut eqqumaffigineqartariaqarpoq Siulittaasoqarfiup siunnersuutaani takuneqarsinnaammat siunnersuummik Inatsisartut ukiuanni aggersumi attasiinnarniaraanni tamanna nalunaarutigineqartassammat kingusinnerpaamik ullormi tunniussivissami. Nalinginnaasumik ulloq siunnersuutitik tunniussivissaq Inatsisartut ukiuata naannginnera sapaatit akunnerinik arlalinnik sioqqullugu inissimasarpoq. Tamanna isumaqarpoq piffissami siunnersuutitik nalunaaruteqarfissami Siulittaasoqarfimmut nalunaaruteqartoqarsimatinnagu Inatsisartut ukiuanni aggersumi siunnersuutip attatiinnarneqarnissaanik, ajornassammat ukiakkut ataatsimiinnissamut aggersumut siunnersuutip nalunaarutigineqaqqinnissaa, aatsaalli upernaakkut ataatsimiinnermut aggersumut nalunaarutigineqaqqissinnaalluni. Taamaalilluni taamanikkoornissaannut sivikinnerpaamik ukioq ataasedq ingerlariissaaq siunnersuutip siullermik Inatsisartuni siullermeerneqarneraniit. Piffissami taaneqartumi naalakkersuinikkut pissutsit Inatsisartullu katitigaanerat allanngorsimasinnaapput, taamaattumillu pissutsit taamaatsillugit nutaamik siullermeerinninnissaq eqqarsarnartoqassanani. Taamatuttaaq ilimagineqartariaqarunannigilaq ilaasortat upernaakkut ataatsimiinnissamut siunnersuutiminnik saqqummiusseqqinnissamut annerusumik soqutiginnissasut, siunnersuuteqartup (ataatsimiititaliaalluunniip suliarinnittup) ukiakkut

*ataatsimiinnermut qaangiuttumut pissutissaqartissimangippassulluunniit
siunnersuutip attatiinnarneqarnissaanik Siulittaasoqarfimmu qinnuteqassallutik.*

Imaassinnaavoq siullermeerinninnermi partii ataaseq arlallilluunniit siunnersuummut tamakkiisumik tapersiisimasut, ataatsimiititaliamili suliarinninnermi pissutsit assigiinngitsut pissutigalugit akuersissutigineqarnissaa ilimanangitsoq paasinarsisoq. Taamak pisoqarnerani, partiit paasissutissat nutaat saqqummiunneqartut aallaavigalugit siunnersuummut isummiussaminnik nalilersueqqittarnerat nalinginnaavoq.

Pisut ilaanni assersuutigalugu ataatsimiititaliap siunnersuummik ataatsimiititaliamit namminermit ataatsimiititaliamulluunniit ilaasortamit saqqummiunneqarsimasumik suliaqarnerani, siunnersuutip nipaatsumik atorunnaarsinneqarnissaanut periarfissaq immaqqa siunertamut iluaqutaasutut isigineqarsinnaavoq. Siunnersuutip Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqanngitsut atorunnaarsinneqartarnissaanik aalajangersakkakut periarfissaq taamaattoq ammaanneqassaaq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq aperisimavaa, siunnersuutip ilaata taassuma akuersissutigineqarnissaanik matumani pisariaqartitsisoqartoq taanna naliliinersoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammuni ima allappoq:

*Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap taamaalilluni mattussinnaanngilaa
aalajangersagaq taamatut malunnangitsumik Inatsisartut
isummitsaaliorneqarnissaannut atorneqarsinnaassammat, ass. siunnersuutip
akisuut innuttaasunillu nuannarineqartut eqqarsaatigalugit. Eqqaamaneqassaarli
taamatut siunnersuuteqartup siunnersuutip attatiinnarneqarnissaa nammineq
qularnaarniarsinnaammagu.*

Taamaalilluni siunnersuummi immikkoortumut tassunga tunngatillugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap paasivaa taanna Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit taparserneqartoq. Siullermeerinninnermi siunnersuutip ilaanut tassunga partiinit arlalinnit isumaliornartoqartitsineq, taamaalilluni imarisap taassuma attatiinnarneqarnissaa pillugu siamasissumik isumaqatigiittoqarneranik taarserneqarsimasungavoq. Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamanna tusaatissatut tiguaa. Siunnersuutip ilaa taanna siunertaq malillugu atorsinnaanersoq piffissap ingerlasup takutikkumaarpaa. Aaqqissuussineq ataatsimiititaliap annilaanngatigisinnaasaatut iluaqutaanermiit ajoqutaanerusoq paasinarsissappattaamatut ilusiliineq nutaamik nalilersorneqartariaqassaaq. Taamaammat aaqqissuussaq misillitagaqarfigineqalerpat nalilersuiffigeqqinneqarnissaa ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

E. Tatiginninnginnermik taasisitsinermi oqaaseqarfissat:

Tatiginninnginnermik oqaluuserisassanngortitsinermi oqaaseqarnissamut piffissaliussat uku siunnersuummi aalajangersarneqarput:

Tatiginninnginnermik tunngavilersukkamik oqaluuserisassanngortitsineq:
 Tatiginninnginnermik tunngavilersukkamik saqqummiussineq. . . . . 5 min.
 (Ataatsiminneq tamatuma kingorna minuttini 30-ni unitsinneqarsinnaavoq
 Ataatsimiinnermilluunniit aqutsisup erseqqinnerusumik aalajangiineratigut)
 Allanguutissatut siunnersuummik (pinngitsoortitsiniarluni
 oqaluuserisassatut siunnersuummik saqqummiussineq).. . . . . 5 min.
 Partiit oqaaseqarneri. . . . . 5 min. (Partii ataaseq apeqqutit 2)
 Naalakkersuisut naggataarutaasumik oqaaseqarnerat. . . . . 5 min. (Partii ataaseq apeqqutit 2)
 (Apeqqutit akissutillu tamarmik minutsit marluk)

Siullermeerinninnermi tatiginninnginnermik oqaluuserisassanngortitsinermi oqaaseqarnissamut piffissaliussat partiimit ataatsimit arlalinnilluunniit sivikippallaartutut isummerfigineqarput.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatuminnga naliliinera Inatsisinut Ataatsimiititaliap apeqqutigini kuuvaa.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq ima akissuteqarpoq:

Tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisoqartillugu oqaaseqarnissamut piffissarititanik malittarisassanut ilanngussisoqarnissaa Siulittaasoqarfiup siunnersuutigaa.

Saqqummiussinermut minuttit tallimat, tatiginninnginnermik taasisitsinissamik pinngitsoortitsiniarluni oqaluuserisassat siunnersuummik saqqummiussinermut minuttit tallimat, partiit oqaaseqartuinut tamanut minuttit tallimat kiisalu Naalakkersuisut naggataarutaasumik oqaaseqarnerannut minuttit tallimat siunnersuutigineqarput.

Nalilerneqarpoq piffissat oqaaseqarsinnaanissamut siunnersuutigineqartut ullumikkut tatiginninnginnermik tunngaveqarluni oqaluuserisassatut siunnersuuteqartoqartillugu piffissanut oqaaseqarfiusartunut naapertuutinnikkunik sivisunerusut.

Ataatsimiititaliaq isumaqannigilaq oqaaseqarnissamut piffissarititat taakku siunnersuutigineqartunut sanilliullugu suli sivitsorneqartariaqartut. Ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu pingartippaa tatiginninnginnermik tunngavilimmik oqaluuserisassamik saqqummiussisarnertit nalinginnaasumik pisarmata peqatigitillugu annerusumik atuagassanik saqqummiussinngikkaluarluni naalakkersuinikkullu isummernissamut sivikitsuinnarmik piffissaqarluni. Taamaalilluni pisariaqarsorinangilaq partiit oqaaseqaataasa il.il. saqqummiunnissaannut sivisunerusumik oqaaseqarsinnaanissamut piffissaqarnissaq. Ataatsimiinnermilli aqutsisooq

erseqqinnerusumik naliliinikkut sivisunerusumik oqaaseqartitsinnaassaaq, tamanna pissutsit naapertorlugit pissusissamisoortut nalilerneqarpat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap tamanna tusaatissatut tiguaa, oqaaseqarnermili pisariaqartitsineq naapertorlugu sivisunerusumik piffissaliisinnaanermut periarfissap eqqumaffiginissaanut ataatsimiinnermik aqutsisut eqqumaffigineqqullugit kaammattorlugit.

Tatiginninnginnermik oqaluuserisassanngortitsinerup saqqummiunneqarnerata kinguninngua Naalakkersuisut oqaaseqarnissaminut periarfissinneqartariaqannginersut isumaliutigineqarsinnaavoq. Tamanna tatiginninnginnermik taasisitsinissamik siunnersuutip paasissutissanik tunngaveqarluni suliarineqarnissaanut peqataaqataasinnaavoq – aammattaaq partiit siunnersuummut isumminnginneranni imminut illersornissamat tatiginninnermillu pilersitseqqinnissamat Naalakkersuisut periarfissinneqarpata naapertuunnerpaatut isumaqarfiginarsinnaavoq.

Isiginneriaatsimut tassunga Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq tapersiivoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

F. Nunat allamiut naalakkersuisuinit aallartitanik nunatsinnut tikeraartoqartillugu, taakkuninnga inersuarmit oqaluttarfimmit Inatsisartunut oqalugiarnissamat qaaqqusisinnaanermut Siulittaasoqarfimmik piginnaaffiliinissamat tunngavissaq.

Siullermeerinninnerup kingorna partiimit saaffiginnissummik ataatsimiititaliaq tigusaqarsimavoq, tassani suleriaatsip allanngortinneranut atatillugu assersuutigalugu nunat allamiut naalakkersuisuinit aallartitanik tikeraartoqartillugu, taakkuninnga oqaluttarfimmit Inatsisartunut oqalugiarnissamat qaaqqusisinnaanermut Siulittaasoqarfimmik piginnaaffiliisumik aalajangersakkamik ikkussisoqarnissaa kaammattuutiginneqarluni.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatumunnga oqaaseqaatissaanik qinnuiginikuuaa.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq akissuteqaammimi ima allappoq:

Oqaatigineqartariaqarpoq suleriaasissap atuuttup Inatsisartut mattutinngimmagit nunanit allanit tikeraartunik oqaaseqartitsinissamat, tamanna kissaatiginartutut isigineqassagalarpat. Taamaalilluni Inatsisartut Ataatsimiittarfiat ullumikkut ass. Inuusuttut Inatsisartuinik taallugit aaqqissuussisarnernut atorneqartareerpoq, tamatumunnga immikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarnissaq pisariaqartutut isigineqarsimanani. Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik isumaasimavoq

Inatsisartut Ataatsimiittarfiat aallaavittut ingerlatanut allanut atorqartassanngitsoq Inatsisartut ataqqinassusiat eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni siunnersuutigineqartut tunngavissiisuvimmik aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa pissusissamisuuksaaq, taamaaliornikkut Inatsisartunit akuerineqassammat taamatut avataaneersunik qaaqusanik oqaaseqartoqarsinnaanera Inatsisartut ataqqinassuseqarnissaannik piumasaqaammut naapertuuttuusoq. Inatsisitigut tunngaviissinikkut qularnaarneqassaaq, tamanna pisariaqalissappat, qaaqusatut oqaaseqartussap oqaaseqarsinnaatitaanerata inatsisinut naapertuuttuuneranik pissusissamisuumngitsumik oqalliseqalernissaq pinngitsoorniarlugu.

Nunatta avataaniit tikeraartunik taamatut oqaateqartitsisoqartalissappat taamatuttaaq piumasaqaataasariaqarpoq Inatsisartut tamarmiusut suliniummik tapersersuinissaat. Taamaalilluni Inatsisartut – Kalaallit Nunaatalu – ataqqineqarnerannik innarliinerusinnaavoq avataaniit qaffasissumik inissisimasumik tikeraartoqarpat Inatsisartunut oqaaseqarusuttumik, ilaasortat ikittuinnaat Inatsisartut ataatsimiittarfianni najuutissappata imaluunniit soqutiginninnerminnik takutitsissappata.

Tunngavissiisumik aalajangersakkami pissarsiviusumik ilaatigut makku ilanngunneqarsinnaapput:

- a. Inatsisartuni qaaqusatut oqaaseqartussat Inatsisartut ataqqinassuseqarnerata isiginiarneqarnissaa eqqarsaatigalugu Siulittaasoqarfimmit isumaqatigiittumit siumut akuerineqareersimasassapput.*
- b. Inatsisartuni qaaqusatut oqaaseqartussat nunatta avataaneersut tikilluaqquneqartariaqartassapput pissusissanut ataqqineqarnissamullu piumasaaatit (allassimanningsut) nunanit allanit tikeraanut atuuttut naapertorlugit.*
- c. Periarfissaqassaaq – pisoq apequtaalluni siulittaasoqarfiullu erseqqinnerusumik aalajangiinera tunngavigalugu – tikeraatut oqaaseqartussamik matoqqasumik ammasumillu ataatsimeeqateqarsinnaanissamut.*

Taamaalilluni Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap isuma tapersersornartippaa, Inatsisinullu Ataatsimiititaliamut kaammattuutigalugu allannguutissatut siunnersuummi Inatsisinut Ataatsimiititaliap suliarisaani tamanna pillugu siunnersuummik ilanngussisoqassasoq. Aalajangersagaq nutaaq isumaqarnarpoq pissusissamisoornerpaamik Suleriaatsimi Kapitali 12-imut ilanngunneqarsinnaasoq.

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliap tamatuma saniatigut uparuassuaa avataaniit tikeraanik Inatsisartuni oqaaseqartoqassatillugu oqalutseqarniarnikkut ajornartorsiuteqarsinnaassammat. Taamatut pisoqassatillugu iluaqutaasinnaassaaq oqaaseqartussap oqaasissai kalaallisuumnut (qallunaatumullu) allanneqareersimagaangata taakku oqalutsinut tunniunneqartarnissaat.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

G. Naalackersuisumik apeqquteqarfimmi oqaaseqarnissamut piffissaliussat.

Ilanngussaq oqaaseqarnissamut piffissaliussanik aalajangersaasoq, suleriaatsimut ilanngunneqarsimasoq, Naalackersuisumik apersuinermi piffissaliussanut maannamut tunngatinneqarsimangilaq. Naalackersuisumik apersuinermi piffissaliussat maanna atuuttut ilanngussamut ikkunneqarnissaat, Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamit Inatsisinut Ataatsimiititaliamut kaammattuutigineqarsimavoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

2. Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai allat

Malittarisassat nutaat pillugit Inatsisartunut ilaasortanik isumasioqatigiisitsinissamik partiimit ataatsimit arlalinnilluunniit kissaateqartoqarsimanagera Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarsimavaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliaq aamma isumaqarpoq tamanna isumassarsiaasinnaasoq pitsaasoq. Taamaammatt Inatsisinut Ataatsimiititaliap Siulittaasoqarfik kaammattorpaa isumasioqatigiinnermik taamaattumik aqqissuusseqqullugu, tamanna assersuutigalugu ukiaanerani ataatsimiinnerit aallartinnerannut atatillugu.

3. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut Demokraatillu allannguutissatut siunnersuummikk saqqummiussipput.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut IA-neersut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqarluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Laura Tàunâjik,
Siulittaasoq
Siumut

Justus Hansen
Demokraatit

Ineqi Kielsen
Siumut

Aaja Chemnitz Larsen
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit